

Analyse leersteuncentra

Op basis van de Conceptnota voor nieuwe regelgeving over een sterk en geïntegreerd zorg- en kansenbeleid op en rond de school

Hoorzitting 2 april 2026

Commissie voor Onderwijs – Vlaams Parlement

Sylvie Matthijs, directeur Katholiek LSC West-Vlaanderen Noord
Sam Leys, Algemeen Coördinator Specifiek Leersteuncentrum 467

Overzicht Leersteuncentra KathOndVla

- 16 zelfstandige Leersteuncentra en 4 Specifieke Leersteuncentra
- Regionale spreiding en bestuursvorm:
 - Regio West-Vlaanderen
 - LSC Noord } 1 bestuur
 - LSC West } 1 bestuur
 - LSC Zuid }
 - Specifiek LSC Dominiek Savio voor type 4:
 - Structurele samenwerking met de LSC van Katholiek Onderwijs Vlaanderen van de regio West-Vlaanderen
 - Behoort tot het bestuur van Dominiek Savio
 - Specifiek LSC De Kade-Spermalie voor type 6 en 7:
 - Structurele samenwerking met de LCS van Katholiek Onderwijs Vlaanderen van regio West- Vlaanderen voor type 6 en 7 en voor type 6 ook met de LSC van Katholiek Onderwijs Vlaanderen van Oost-Vlaanderen
 - Behoort tot het bestuur van De Kade-Spermalie

Overzicht Leersteuncentra KathOndVla

- 16 zelfstandige Leersteuncentra en 4 Specifieke Leersteuncentra
- Regionale spreiding en bestuursvorm:

- **Regio Oost-Vlaanderen:**

- LSC De Accolade
- LSC diverGENT
- LSC Neon+
- LSC Vlaamse Ardennen
- LSC WAN

} 1 bestuur - voor type 6 structurele samenwerking met SLSC De Kade-Spermalie

- **Regio Mechelen-Brussel**

- LSC Noord-Brabant
- LSC Oost-Brabant
- LSC West-Brabant–Brussel
- Specifiek LSC 467

} Elk eigen bestuur - voor type 4, 6 en 7 structurele samenwerking met Specifiek LSC 467

- Valt onder het bestuur van BuO Windekind, Leuven
- Structurele samenwerking met de LSC van Katholiek Onderwijs Vlaanderen van regio Mechelen-Brussel voor de types 4, 6 en 7 en voor type 6 ook met regio Antwerpen

Overzicht Leersteuncentra KathOndVla

- 16 zelfstandige Leersteuncentra en 4 Specifieke leersteuncentra
- Regionale spreiding en bestuursvorm:

■ Regio Limburg

- LSC Limburg Vrij
 - Eigen bestuur
 - Werkt voor type 4, 6 en 7 structureel samen met het Specifiek LSC Limburg Vrij
- Specifiek LSC Limburg Vrij voor type 4, 6 en 7
 - Valt onder het bestuur van BuO KIDS, Hasselt
 - Structurele samenwerking met LSC Limburg Vrij voor type 4, 6 en 7

■ Regio Antwerpen

- LSC Antwerpen+
- LSC ExpAnt
- LSC Kempen
- LSC VOKAN

Elk eigen bestuur - voor type 6 structurele samenwerking met Specifiek LSC 467 van regio Mechelen-Brussel

Algemene opmerkingen over de conceptnota

- Er wordt geen link gelegd met de consultatienota 'Scholen voor iedereen'
- Er wordt geen analyse gemaakt van de problemen in Welzijn
- De voorgestelde oplossingen situeren zich alleen in Onderwijs
- **Onduidelijk hoe de leersteuncentra verschuiven naar enerzijds de boven-schoolse zorgexpertisecentra en anderzijds naar interne zorgteams op scholen en wat dit betekent voor het huidige takenpakket van de leersteuncentra**

Resultaten bevraging (s)LSC n.a.v. de conceptnota

Respons: 18/20

Waarvan 14/16 zelfstandige LSC en 4/4 specifieke LSC

Gestelde vragen

- Waar zijn de (S)LSC **sterk** in?
- Welke **rollen, taken en posities** nemen (S)LSC op die moeilijk op te nemen zijn door interne zorgstructuren op scholen?
- Wat is de **meerwaarde** van de (S)LSC ten aanzien van interne zorgstructuren op school?
- Stel dat de (S)LSC volledig opgaan in interne zorgstructuren op school.
Wat zou er dan verloren gaan?
- Stel dat de (S)LSC volledig opgaan in interne zorgstructuren op school.
Wat zou dan de meerwaarde zijn?
- Wens je nog iets kwijt dat we niet hebben kunnen vatten via de gestelde vragen?
Pen het hier neer.

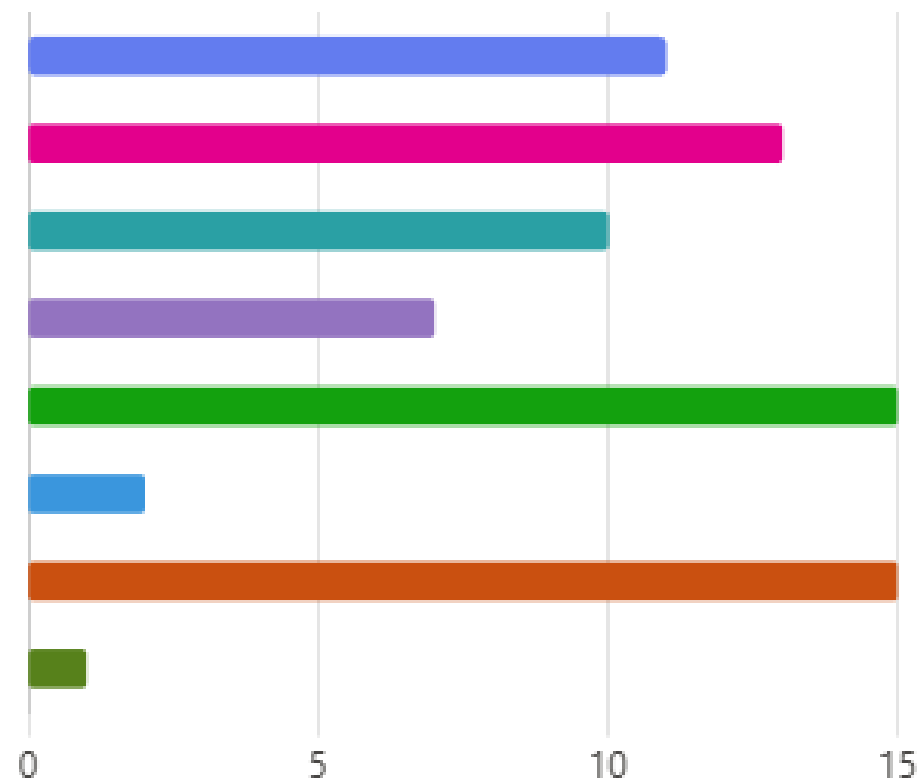
De (s)LSC zijn vooral sterk in het ondersteunen van leerlingen met S.O.B. en in het versterken van hun leraren en de scholen in het realiseren van meer inclusieve leeromgevingen.

Rollen, taken en posities die moeilijk op te nemen zijn door interne zorgstructuren op scholen

- Gespecialiseerde en multidisciplinaire expertise (ook bij laag-prevalentie)
- Multidisciplinaire werking en trajectwerking <-> niet op elke school schaalbaar
- Onafhankelijke en neutrale positie (“kritische vriend”)
- Externe helikopterblik -> kruisbestuiving tussen scholen
- Coaching en professionalisering <-> wat intern niet altijd lukt of mandaat vraagt
- Proces- en systeemwerking
 - Contextgericht en handelingsplanmatig werken
 - Signaalfunctie richting beleid
 - Ondersteuning van systemisch en inclusief denken
- Verbinden en netwerken: leerondersteuners zijn brugfiguren
- Inclusie-ambassadeur en bemiddeling

Stel dat de (S)LSC volledig zou opgaan in interne zorgstructuren op school. Wat zou er dan verloren gaan?

● advocacy-rol t.a.v. leerlingen met S.O.B.	11
● handicap-specifieke expertise	13
● inclusie-expertise	10
● coachings-expertise	7
● een onafhankelijke positie	15
● schoolnabijheid	2
● helikopterzicht: inzichten vanuit meerdere scholen	15
● Andere	1

Meerwaarde van (S)LSC t.a.v. interne zorgstructuren op school

- Onafhankelijke, externe positie
- Gespecialiseerde en multidisciplinaire expertise
 - Doelgroep-specifieke en onderwijskundige kennis inbrengen
 - Complexe trajecten begeleiden
- Professionaliserend en borgend werken
 - Blijvende /wekelijkse professionalisering
 - Expertise ontwikkelen en borgen
- Kruisbestuiving en netwerkfunctie
- Aanvullend op interne zorg

Meerwaarde als (S)LSC volledig opgaan in interne zorgstructuren op school

- Meer nabijheid en snelheid
- Continuïteit en aanwezigheid op school
- Betere afstemming en flexibiliteit
- Gedeelde verantwoordelijkheid en gedragen zorgbeleid
- Multidisciplinaire en schoolbrede aanpak

Maar **onlosmakelijk** met deze risico's:

- Meerwaarde is sterk afhankelijk van schoolcontext en team/MDT
- Verschuiving naar uitvoerende of opvoedende taken ("helpende handen")
- Expertise moet actief gevoed en geborgd worden
- Bij wegvallen van bovenlokale verankering risico op verminderen of wegvallen van netwerk- en expertisefunctie, eilandwerking
- Over hoeveel extra mensen per school gaat het dan? Cijfers: nu 4500 leerondersteuners en meer dan 3500 scholen gewoon onderwijs

Als men sterke, gelijke en duurzame ondersteuning wil garanderen, moet de expertise **onafhankelijk** georganiseerd blijven **en niet volledig opgaan in het personeels- en zorgbeleid van individuele scholen**. Een toekomstmodel kan pas werken wanneer **rollen, taken en mandaten** tussen school, CLB, leerondersteuners en eventuele MDT's expliciet en werkbaar zijn vastgelegd, met voldoende **schaalgrootte om expertise te borgen en met echte samenwerking in verbinding met leerkrachten**.

Daarnaast vraagt het beleidskader om een **consequente inclusieve bril**, waarbij de leeromgeving en ondersteuning zich aanpassen aan de noden van leerlingen in plaats van omgekeerd. **Vanuit die uitgangspunten is de centrale vraag niet 'hoe inkantelen', maar 'hoe kwaliteitsvolle, onafhankelijke en inclusiegerichte ondersteuning structureel verankeren'**.